

COVID-19 CHWALU'R CHWEDLAU

Use this as:

- A presentation slide deck
- Download / share on social media
- Use as script for 1-2-1 discussions

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

Last updated 27th January 2021

CHWEDL: Nid yw COVID yn fwy peryglus na'r ffliw

Y GWIR: Mae COVID yn lladd hyd at 10x yn fwy na'r ffliw.

Mae ymchwil ym Mhrifysgol John Hopkins yn dangos bod COVID yn fwy angheuol, yn effeithio ar fwy o bobl am fwy o amser (hyd at 30 diwrnod) ac yn lledaenu'n gyflymach na'r ffliw.

Mae honni nad yw COVID yn fwy peryglus nag y mae'r ffliw yn bychanu'r dinistr y mae'r feirws hwn wedi'i ddwyn i lawer o fywydau.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Mae meddygon teulu yn gwneud llawer o arian o frechiadau COVID

Y GWIR: Telir meddygon teulu £12.50 am bob pigiad. Nid yw'r mwyafrif yn gwneud elw. Efallai y bydd rhai yn gwneud colled.

Mae hyn yn cynnwys talu am:

- Gwaith meddygon teulu (8 y.b. - 8 y.p. hyd at 7 diwrnod yr wythnos)
- Lleoliadau (e.e. neuadd / llyfrgell) ac offer
- Staff gweinyddol a nyrsio
- Hyfforddi staff & addysgu cleifion
- Monitro cleifion ar ôl eu brechiad

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Mae brechlyn COVID yn achosi sgîl-ffeithiau anghildroadwy

Y GWIR: Nid oes unrhyw glaf hyd yma wedi dioddef sgîl-ffeithiau anghildroadwy - mewn treialon nac yn y boblogaeth.

Lledaenwyd y myth hwn trwy gamddarllen cyflwyniad a ddywedodd mewn gwirionedd fod 3000 o'r rhai a gafodd eu brechu yn dioddef o sgîl-ffeithiau dros dro a childroadwy.

Mae gan bob meddyginiaeth y potensial i achosi sgîl-ffeithiau, ond mae angen pwyso a mesur hyn yn erbyn niwed y clefyd maen nhw'n ceisio ei atal.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Achosir COVID gan y rhwydwaith 5G

Y GWIR: Mae COVID yn lledu mewn gwledydd heb 5G. Nid oes unrhyw gysylltiad gwyddonol.

Dechreuodd y chwedl hon wrth i'r achosion o COVID gyd-daro â 5G yn cael ei gyflwyno yn Wuhan. Mae'n anwybyddu'r ffaith roedd 5G wedi'i gychwyn mewn rhannau eraill o Tsieina cyn yr achosion o COVID.

Mae COVID hefyd wedi effeithio ar wledydd nad oes ganddyn nhw 5G.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Mae marwolaethau COVID yn cael eu gorliwio

Y GWIR: Mae'n fwy tebygol bod marwolaethau COVID yn cael eu tangynrychioli yn hytrach na'u gorliwio.

Mae gan y mwyafrif o farwolaethau a ddatganwyd fel COVID swabiau positif. Cofnodir lleiafrif fel COVID heb swab os yw'r llun neu'r symptomau radiolegol yn awgrymu COVID yn gryf yn absenoldeb unrhyw esboniad arall. Mae gwneud swab ar ôl marwolaeth yn annymunol / anymarferol.

Mae hyn yn unol ag ymarfer meddygol cyffredinol.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Mae meddygon eisiau gorfodi pobl i gael eu brechu

Y GWIR: Rydyn ni am i bobl wneud eu meddyliau eu hunain yn seiliedig ar wybodaeth ffeithiol, nid chwedlau.

Bydd y mwyafrif o wledydd yn dibynnu ar addysg yn hytrach nag arddywediad i argyhoeddi'r boblogaeth.

Fodd bynnag, byddai'n anghyfrifol ohonom i beidio â thynnu sylw at feysydd lle rydym yn teimlo bod pobl yn cael eu camarwain - weithiau'n fwriadol ac yn beryglus.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Mae cynhwysion y brechlyn COVID yn Haram

Y GWIR: Nid yw'r brechlyn Pfizer-Biontech yn cynnwys unrhyw gynhwysion anifeiliaid o gwbl.

Mae datgan cynnyrch yn Halal neu Haram yn fater i ysgolheigion Islamaidd sydd wedi astudio'r pwnc ers blynyddoedd. Nid presenoldeb cynhwysyn penodol yw'r unig ffactor sy'n cael ei ystyried.

Mae'r mwyafrif o gyrff ysgolheigaidd ledled y byd wedi datgan bod y mwyafrif o frechlynnau blaenorol, gan gynnwys y brechlyn Pfizer-Biontech, yn Halal.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Mae brechlynnau'n cynnwys celloedd ffetws wedi'u herthylu

Y GWIR: Nid yw brechlynnau'n cynnwys celloedd ffetws.

Yn wreiddiol, defnyddiodd rhai brechlynnau (NID brechlynnau COVID Pfizer / Moderna) gelloedd ffetws arbennig iawn i dyfu'r feirws ddegawdau lawer yn ôl.

Y celloedd gwreiddiol oedd yr unig opsiwn ar y pryd. Nid yw'r celloedd hyn yn bresennol mewn brechlynnau cyfredol ac fe'u datganwyd yn dderbyniol i'w defnyddio gan fwyafrif y cyrff ysgolheigaid Islamaidd ledled y byd.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Mae brechlynnau'n cael eu defnyddio i olrhain y boblogaeth

Y GWIR: Nid yw brechlynnau'n cynnwys unrhyw olrheinwyr ar gyfer gwyliaidwriaeth.

Mae awdurdodau annibynnol ledled y byd o wledydd sy'n cystadlu â'i gilydd wedi cymeradwyo'r brechlyn a heb ddod o hyd i unrhyw ficrosglodion.

Y gwir yw bod ffyrdd llawer haws o olrhain y boblogaeth (ffonau symudol / cardiau banc ac ati) na thracwyr biolegol.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Mae brechlynnau'n anniogel - dyna pam nad oedd unrhyw fenywod beichiog mewn treialon

Y GWIR: Nid yw menywod beichiog a phlant fel arfer yn cael eu cynnwys mewn treialon cychwynnol.

Nid yw'r brechlynnau COVID cyfredol yn cael eu hargymell ar gyfer y mwyafrif o blant ar hyn o bryd. Y canllaw i fenywod beichiog yw gwneud penderfyniad ar sail risg. Nid yw hyn yn golygu ei fod yn anniogel yn y grwpiau hyn.

Mae'n adlewyrchu sut nad oedd menywod beichiog yn rhan o'r prif grwpiau yn y treialon, sy'n arwydd o'r protocolau diogelwch a gymerwyd.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Mae cwmnïau fferyllol i gyd yn ddrwg felly allwn ni ddim ymddiried ynddyn nhw

Y GWIR: Mae'r diwydiant fferyllol weithiau wedi ymddwyn yn anfoesegol ond nid yw hyn yn golygu y dylem wrthod popeth a wnânt.

Nid yw derbynoldeb technoleg wedi'i seilio'n llwyr ar hanes moesegol neu foesol y cwmnïau unigol dan sylw e.e. cyfryngau cymdeithasol, bwyd, ceir ac ati.

Rydym yn cymryd cyffuriau lleddfu poen, gwrthfotigau a meddyginiaethau cemotherapi gan yr un cwmnïau.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Cymeradwywyd y brechlyn yn rhy gyflym i fod yn ddiogel

Y GWIR: Roedd cyflymder y gymeradwyaeth yn bennaf oherwydd gostyngiad mewn biwrocratiaeth yn hytrach na thorri corneli.

Bu cydweithredu a chyllid gwyddonol digynsail ledled y byd i greu'r brechlyn COVID. Mae'r ymdrech fyd-eang hon wedi caniatáu i wyddonwyr weithio ar gyflymder uwch nag erioed, a chwblhau blynyddoedd o waith mewn misoedd.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Gall y brechlyn addasu eich DNA

Y GWIR: Nid oes unrhyw ffordd y gall RNA newid DNA unrhyw un.

Mae'r brechlyn COVID yn defnyddio technoleg mRNA. Mae'r brechlyn mRNA yn dysgu ein celloedd i wneud protein sy'n sbarduno ymateb imiwnedd amddiffynnol. Mae'r mRNA yn cael ei ddadelfennu yn fuan ar ôl iddo fynd i mewn i'r corff.

Nid yw mRNA byth yn mynd i mewn i gnewyllyn y gell, lle cedwir ein DNA.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Dywedodd dyfeisiwr y prawf PCR na chafodd y prawf ei wneud i ganfod afiechydon fel COVID

Y GWIR: Nid oes tystiolaeth y gwnaeth Dr Kary Mullis, dyfeisiwr y broses PCR, erioed dweud hyn.

Mae'r broses PCR yn helpu gwyddonwyr i ganfod deunydd genetig. Os yw sampl yn cynnwys deunydd genetig y firws COVID yna bydd y prawf yn bositif.

Bu farw Dr Mullis ym mis Awst 2019, fisoedd cyn adroddwyd achos cyntaf COVID.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Mae PCR yn anghywir ac yn goramcangyfrif heintiau COVID

Y GWIR: Nid oes unrhyw brawf sydd 100% yn gywir ond nid oes tystiolaeth i awgrymu bod y pryderon ynghylch heintiau COVID a difrifoldeb y clefyd hwn yn gyfeiliornus.

Er bod canlyniadau positif a negatif ffug gyda phob prawf, mae data sy'n cynnwys nifer y derbyniadau yn yr ysbytai gyda symptomau COVID a nifer y marwolaethau yn rhoi arwydd da inni o ba mor ddifrifol yw'r sefyllfa.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Mae 99.97% o bobl yn gwella o COVID, ond mae 3% yn cael sgîl-effeithiau mawr o'r brechlyn

Y GWIR: Mae'r niferoedd hyn yn ffug. Dylem gofio bod dros filiwn o bobl wedi marw o'r feirws a bod miliynau yn fwy yn dioddef o gymhlethdodau tymor hir.

Nid yw'r risg fach o sgîl-effeithiau, sydd fel arfer yn ysgafn ac yn fyrhoedlog, yn gorbwyso'r risg o gymhlethdodau tymor hir neu farwolaeth o COVID.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Mae gwisgo masg yn ddrwg i'ch iechyd

Y GWIR: Nid oes tystiolaeth i ddangos bod gwisgo masg yn niweidiol, ond mae tystiolaeth i ddangos y gall ein amddiffyn.

Mae gan bob un ohonom ran i'w chwarae i leihau lledaeniad COVID. Rhaid inni barhau i ymbellhau'n gymdeithasol, gwisgo masgiau a golchi dwylo i helpu i leihau lledaeniad COVID.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Dylem aros am imiwnedd torfol

Y GWIR: Bydd nifer y marwolaethau a fydd yn digwydd cyn i ni o bosibl sicrhau imiwnedd torfol yn drychinebus.

Mae imiwnedd torfol yn gweithio os yw mwyafrif y boblogaeth wedi cael COVID.

Mae data swyddogol yn awgrymu bod dros 2 filiwn o bobl yn y DU wedi cael COVID. Er mwyn sicrhau imiwnedd torfol, byddai nifer y marwolaethau hefyd yn cynyddu'n ddramatig ac yn drychinebus i'n gwlad.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Os yw ysbytai mor brysur, pam mae ysbytai Nightingale yn wag?

Y GWIR: Sefydlwyd yr “Ysbytai” Nightingale fel unedau gofal dwys heb lawer o gyfleusterau eraill. Nid oes unrhyw staff ychwanegol i'w rhedeg ar hyn o bryd.

Mae'r wybodaeth ddiweddaraf yn awgrymu bod y GIG yn cael trafferth gyda'r nifer o dderbyniadau a chyfnodau newydd yn yr ysbytai oherwydd COVID.

Mae hyn ar ben swyddogaethau arferol y GIG y bu'n rhaid eu gohirio, e.e. llawdriniaeth ddewisol, oherwydd y pandemig.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Cymerodd nyrs y brechlyn COVID a bu farw ar gamera

Y GWIR: Llewygodd y nyrs. Ar ôl gwella, rhoddodd gynhadledd i'r wasg i ddweud ei bod wedi llewygu o'r blaen pan oedd mewn poen.

Fe wellodd y nyrs. Mae'r brechlynnau wedi'u cymeradwyo ar ôl dadansoddi data diogelwch o dreialon clinigol sy'n cynnwys degau o filoedd o gleifion.

Mae data pellach nawr yn cael ei gasglu gan gleifion sy'n derbyn y brechlyn.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Nid oes diben cael eich brechu oherwydd straenau COVID newydd

Y GWIR: Ar hyn o bryd nid oes tystiolaeth i awgrymu na fydd y brechlynnau yn amddiffyn rhag y straenau newydd.

Mae'n normal i feirysau fel feirws y fflw fynd trwy newidiadau genetig.

Mae gwyddonwyr yn edrych ar nodweddion y straen newydd. Nid yw amrywiadau bach yn aml yn effeithio ar effeithiolrwydd brechlyn.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Mae brechlynnau'n cynnwys alcohol ac felly ni chaniateir eu cymryd

Y GWIR: Mae Brechlyn AZ Rhydychen yn cynnwys llai o ethanol na'r swm a geir mewn bwydydd naturiol neu fara.

Mae llawer o ysgolheigion wedi barnu bod Brechlyn AZ Rhydychen yn ganiataol i'w gymryd gan fod y swm o ethanol yn ddibwys.

Ysgolheigion sydd yn penderfynu a yw cynnyrch yn ganiataol yn grefyddol, felly cyfeiriwch at y rhai rydych chi'n ymddiried ynddynt.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Mae brechlyn COVID yn cynnwys Organebau a Addaswyd yn Enetig sy'n niweidiol i fodau dynol

Y GWIR: Mae'r feirws yn y brechlyn AZ COVID wedi'i addasu fel na all luosi ac achosi afiechyd yn ein cyrff.

Mae Organebau a Addaswyd yn Enetig yn cael eu cysylltu yn aml â bwyd ac amaethyddiaeth ac fe'u defnyddiwyd mewn meddyginiaethau trwyddedig ers nifer o flynyddoedd.

Yn y brechlyn AZ COVID, mae'r feirws wedi'i newid i gael gwared ar ei gyfarwyddyd genetig arferol. Mae cyfarwyddyd arall wedi disodli hyn i helpu i ddatblygu imiwnedd i COVID.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Mae brechlynnau'n cynnwys porc neu ddeilliadau anifeiliaid eraill

Y GWIR: Nid oes unrhyw borc na chynhwysion anifeiliaid eraill yn y brechlynnau cyfredol sydd ar gael.

Hyd yn oed mewn amgylchiadau pan fo cynhwysion na chaniateir yn grefyddol mewn brechlyn, mae llawer o ysgolheigion enwog wedi dod i'r casgliad eu bod yn ganiataol os nad oes opsiynau amgen ac mae'r data'n awgrymu bod y brechlyn o fudd.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Gall y brechlynnau COVID roi COVID i chi

Y GWIR: Na. Ni all y brechlyn roi COVID i chi

Mae'r brechlynnau COVID yn dysgu i'n systemau imiwnedd sut i adnabod ac ymladd y feirws sy'n achosi COVID.

Gall y broses hon achosi sgîl-effeithiau sydd fel arfer yn ysgafn. Ni all y brechlynnau cyfredol eich gwneud yn sâl gyda COVID.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Gall brechlynnau COVID eich gwneud yn anffrwythlon (methu â chael plant)

Y GWIR: Nid oes tystiolaeth i awgrymu bod y brechlynnau COVID yn achosi anffrwythlondeb.

Dechreuodd y chwedl hon pan awgrymodd epidemiologydd o'r Almaen y byddai'r brechlyn COVID yn achosi i'r corff wneud gwrthgyrff gwrth-Syncytin-1. Cyfaddefodd nad oedd unrhyw arwydd bod hyn yn wir.

Mae nifer o fenywod a gafodd y brechlyn yn y treial wedi beichiogi ers hynny.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Mae dal COVID ar ôl cael y brechlyn yn brawf nad ydyn nhw'n gweithio

Y GWIR: Gall y system imiwnedd gymryd nifer o ddyddiau neu wythnosau i gynhyrchu ymateb imiwn cyn i'r amddiffyniad rhag y feirws ddechrau.

Bydd y brechlyn COVID yn lleihau'r siawns o ddioddef o gymhlethdodau difrifol COVID.

Nid oes unrhyw frechlyn yn 100% effeithiol, felly dylai pawb barhau i gymryd y rhagofalon a argymhellir i osgoi haint.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Nid oes angen brechiad arnoch os oedd gennych COVID eisoes

Y GWIR: Nid ydym yn gwybod pa mor hir y mae amddiffyniad yn para ar ôl haint COVID, felly cynghorir cael y brechlyn.

Mae pobl sydd wedi'u heintio â COVID yn debygol o gael eu hamddiffyn am rai misoedd ond mae angen ymchwil pellach. Gallai'r unigolion hyn drosglwyddo'r feirws i eraill o hyd.

Y cyngor cyfredol yw aros 4 wythnos ar ôl cael COVID cyn cael y brechlyn.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Gallwch ddeuwis pa frechlyn COVID i'w gael

Y GWIR: Prin y cynigir dewis i unrhyw un oherwydd logisteg ac argaeledd. Felly, y brechlyn gorau yw'r un a gynigir i chi.

Mae'r holl frechlynnau sydd ar gael yn cynnig lefel uchel o imiwneidd. Dylai pobl fod yn sicr bod pa bynnag frechlyn a gânt wedi'i gymeradwyo gan yr MHRA, a'i fod wedi cwrdd â safonau diogelwch, ansawdd ac effeithiolrwydd llym.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Os byddaf yn penderfynu peidio â chymryd y brechlyn, nid yw'n effeithio ar eraill

Y GWIR: Nid yw eich penderfyniadau yn effeithio arnoch chi yn unig. Maent yn effeithio ar bawb, yn enwedig y rhai mwyaf agored i niwed a salwch.

Rydych chi'n fwy tebygol o ddioddef gyda chymhlethdodau COVID hir a difrifol os nad ydych yn cymryd y brechlyn. Byddai hyn yn ychwanegu pwysau at y gwasanaeth iechyd ac yn cael effaith ar bobl sy'n dioddef o afiechydon eraill. Byddai hefyd yn effeithio ar y bobl agosaf atoch sydd angen gofalu amdanoch yn ystod y cyfnod hwn.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Rwy'n ifanc ac yn risg isel felly nid yw'r brechlyn COVID i mi

Y GWIR: Yn ystod yr wythnosau diwethaf, roedd 40% o'r derbyniadau COVID dyddiol i'r ysbyty yn oedolion rhwng 18 - 64 oed.

Er bod y risg yn uwch i bobl hŷn neu y rheiny â chydafiachedd, gall COVID effeithio ar bobl o unrhyw oedran. Gall COVID achosi cymhlethdodau tymor hir a marwolaeth. Mae'r brechlyn wedi'i gynllunio i leihau'r risg o'r canlyniadau trychinebus hyn.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Dim ond y rhai sâl iawn a'r henoed sy'n marw o COVID

Y GWIR: Mae hyn yn anfoesegol ac nid yw'n wir.

Yr oedran cyfartalog mewn unedau gofal dwys yw ychydig dros 60 oed. Gall cyflyrau sydd eisoes yn bodoli ac yn gwneud person yn risg uchel fod mor syml ag asthma, diabetes neu fod dros bwysau.

Mae pob bywyd yn werthfawr, beth bynnag yr oedran neu hanes meddygol. Mae awgrymu fel arall yn ofidus a ddim yn Islamaidd.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Nid oes unrhyw atebolrwydd dros unrhyw un os oes gan y brechlynnau broblemau

Y GWIR: Nid yw'r gwneuthurwyr wedi'u heithrio o'r holl rwymedigaethau.

Er mwyn annog cwmnïau fferyllol i gynhyrchu brechlynnau COVID heb fynd i golled ariannol sylweddol, mae'r Llywodraeth wedi rhoi imiwedd iddynt rhag atebolrwydd sifil ac wedi cynnwys y brechlynnau yn y Cynllun Taliad Niwed Trwy Frechiad.

Mae gan y cwmnïau rwymedigaethau y mae'n rhaid iddynt eu cyflawni o hyd. Nid yw hwn yn gysyniad newydd. Mae llawer o frechlynnau cyffredin eisoes yn dod o dan y cynllun hwn.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Mae yna weithwyr iechyd proffesiynol sy'n gwrthwynebu'r brechlyn COVID

Y GWIR: Mae mwyafrif y gweithwyr iechyd proffesiynol, arbenigwyr iechyd cyhoeddus a gwyddonwyr yn hyrwyddo'r brechlynnau COVID.

Mae gwyddonwyr o bob cwr o'r byd wedi dod ynghyd i ddatblygu brechlynnau COVID diogel a fydd yn helpu i achub miloedd o fywydau.

Yn yr un modd ag unrhyw broffesiwn, bydd lleiafrif ymylol sy'n anghytuno â'r farn gyffredin. Anaml y mae'r dadleuon yn seiliedig ar dystiolaeth.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Dylai brechlynnau fod 100% yn ddiogel cyn cael eu rhyddhau i'r cyhoedd

Y GWIR: Mae brechlynnau yn ffordd ddiogel o atal afiechydon (afiechydon y gellir eu hatal trwy frechlyn), ond nid oes unrhyw feddyginiaeth 100% yn ddiogel.

Mae angen i frechlynnau fodloni safonau uwch na na llawer o feddyginiaethau eraill ond mae'n bwysig peidio â chreu nodau amhosibl ar gyfer triniaethau.

Nid oes llawer o bethau mewn bywyd sy'n 100% yn ddiogel.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION

CHWEDL: Mae pobl yn marw o'r brechlynnau COVID-19

Y GWIR: Bydd rhai pobl yn marw ar ôl cael brechlyn COVID. Nid yw hyn yn golygu mai'r brechlyn a achosodd y farwolaeth.

Os yw 10 miliwn o bobl yn cael eu brechu ac nad oes gan y brechlyn unrhyw sgîl-effeithiau o gwbl, gellir dal ddisgwyl i 14,000 farw o achosion cwbl ddigyswllt.

Yr unig ffordd i benderfynu a oes gan frechlynnau sgîl-effeithiau difrifol yw trwy edrych ar ddata llawer o bobl sydd wedi'u brechu a'u cymharu â'r hyn y gellir ei ddisgwyl fel arfer gan bobl o'r grŵp oedran hwnnw.

BRITISH ISLAMIC
MEDICAL ASSOCIATION